

საქართველო საქართველო

საქართველო
საქართველო
პარასკევი
20
საბლი
№ 16 (2744)
გამომცემის
58-0 წელი
1990

საქართველოს მფარველთა კავშირის გამომცემის ორგანო

სააღმომო ეპისტოლე

უფილდისა და უნებარესის, სრულიად საქართველოს
კათოლიკოს-პატრიარქის

ტილია II

ყოველთა ქართველთა, მკვიდრთა
საქართველოსა და სამშობლოსა
საზღვრებს გარეთ მცხოვრებთა:
მადლი უფლისა ჩუენისა იესო
ქრისტესი და სიყვარული ღვთისა და
მამისა და ზიარება სულითა წმიდისა
იყვენ თქვენ ყოველთა თანა, ამინ.
ქრისტესი მიერ საყვარელნი ძმანი
და ძაგნი

ძრისტა პლდვა

„ღამე იგი განვეყვარა და დღე
შემოგვეახლა: განვიმარნეთ უკეთ
სამეინ ბნელისანი და შევიმოსოთ სა-
მუშველი ნათლისა“ (რომ. 13, 12).
ასევე ქრისტესი ძველ დროს მო-
მხარის სასწავლის განსწავნა და არ
არის, არამედ რელიური შეხედარა
აღდგომულ მაცხოვრებელს: ეს არის
სინაურული, რომელსაც მხოლოდ პირ-
მწიფუნე გრძნობს და განიცდის; ეს
არის სინაურული ადამიანის აგული
ფაუტეველი, მისი მადლით დუსლი
ყველას სიყვარულით გილოცავთ:

ძრისტა პლდვა

აღსდგა მშობლია და ნათელი სო-
ფლისა: აღსდგა სინაურული და ქრისტიან-
ტაბა, აღსდგა მთელი ადამი — დე-
რით ვნებული, უფალი უფლებათა.
სხელუ ვარაუმა მისმა ყოვლდ-
მიობრმა სულმა შემსრია სიყვარული
სიკეთლისა, ბუნეი ვარაუხობისა და
თავის მოწმუნე გილესა წინაპარ-
თა ცოდვის მიზეხით დახმული კარი
ცისა და სამთბოსისა.

„ქრისტესი მიეცა ცოდვათა ჩენთა-
თვის და აღსდგა განმართლებისა ჩე-
უნისათვის“ (რომ. 4, 25); გვემავსით
ქრისტესს, რამეთუ ჩვენი სნისათვის
მსგავს ჩენდა იქნენ; განიდგინათ,
რამეთუ იგი ჩვენი მიზეხით განკო-
ცდა; თავი დაიმდალა, რათა ჩვენ
აღვემადლებინებო; სიღვლის წაუღ-
და ღდაკი, რათა ჩვენ გავვიდრიდო-
ბინებო; იქნა შეურაცხველიცა, რა-
თა ჩვენ განვიდგინებინებო; იყო სატა-
ნველით გვემუღო, რათა ჩვენ ძუ-
ვდა მოვეკრებინებო; მოცდა, რომ გე-
მოვეკრებინებო; აღსდგა, რომ ქვეყ-
ნელს შიავიეველნი ზეცის სინა-
ურულს ზიარებოდით (გრგოლ ღვთის-
ქება 333).

წაწლობრივ მაინც რომ ვიგონ-
ნით მაცხოვრების მიერ ვაღებულ
მსხვერპლის სიღაღად და ჩენდამი
მისი უსაზღვრო სიყვარული, საკუ-
თასი სულში უნდა ჩახვიდეთ; თი-
თიუდელთა ცილცალკე და ყველაზე
ერთად უნდა განვიცადოთ ჩვენი სი-
სუსტები; ვამბობთ ჩვენი ცოდვი-
ნი მიდრეკილებით, რათა მართალ
მეზურეკიეველნი გულით შევთხოვოთ

შემოქმედს. დმერთი, მილხინე მე
ცოდვილს; და იმ მეზურეკიეველი მი-
ელოთ შენდანი და მტკევება ცოდ-
ვითა ჩენთა.
ღიბს, დღეს ჩვენი მოვალეობაა,
თვალი გავსწოროთ რეალობას. შე-
ენერდეთ და ვიდრე ხეალისკენ მი-
მავალ გზას საბილოლად დავადგებო-
დეთ, დავფიქრდეთ. ვინ ვიყავით და
რად ვექეით? დავფიქრდეთ, რო-
გორ ვიბოვით საკუთარი თავი, საით
გვიმიტებს ინსტიტუტი და სინადღე-
ლით კი სად არის ის ერთადერთი
გადამარჩენელი ბილიკი, რომელსაც
ჩვენი სული დაეძებს?

ჩვენი ერთგულ არსს, ჩვენი ერო-
ვნული მითლიანობას, როგორც ბრძა-
ნებს წმინდა ილია მართალი, სამი
მომღაბრე უსუკი ასწავლივთ: საკუ-
თარი მიწა, ქრისტიანობა და ენა ქა-
რთული. მათ თვლილინინებოთ უნდა
გავფიქრობდეთ. რადგან თუ ქარ-
თველია შირის დიკარეა გრძნობა
და განცდა ამ ქვემარტებისა, იმ გა-
დამარჩენელ ბილიკს ვერასდროს მი-
ვაგებთ.

სააღდგომო ეპისტოლეში მინდა
შეგვინ ჩვენი დღევანდელისა ზო-
ვიერი მტკენეული საკითხს.

სამწუნაბად, წარსულმა წლებმა
ჩვენი აზროვნებას დსკოლოგიური
რღვევის შექანიზმის დლი დასაცა;
მისი მიზანი იყო ადამიანის არსიდან
დღერთის განდევნა და იმ ადგილის
დაკავება. ამიტომ ყველაფერი, რაც
აღნიშნულ პრიციპის არ ემორჩილე-
ბოდა, იცოლოგისთვის მიუღებელი
იყო. არ სჭირდებოდა მას დემოკრატი-
ა, სიყვარული, თავისუფლება, ქვე-
მოხილება... რწმენისა და ინტელექტის
ურაყვანად განაბარბა მსოფლიოდე-
ლოლობისა და ზოგადადამიანური
მწმუნის რღვევა; სინათლის ადგი-
ლის გამეფება სინაურული, სიყვარული-
სადგობა — სიმუღელი, ცოდვის ნა-
ცოდვა — უმეტიება, ღვთის ნა-
ცოდვა — ურწმუნეობა, ხენიდა და
სულიერობა ისე დანიჭა მდგრად
წამოდ იცოლოგიის სტემაში, ისე გა-
ილია და გავფრთხილდა, ვერც თ-
ვიერბილი, რომის დაკარგული იგი.
ადამიანი იქცა მითლიანობის მეტად
სამშე მანქანად, ფრთაბაღად.

ჩვენი დაბალი სულიერობის მანი-
ფესტის ბეჭეი მავალითა, ზეგრი
ფატიბა.

რით შეიძლება ავსნანთ, თუ არა
ამით, ქართველის მიმართ ქართველი
ადამიანისგან დაუნდობელი სისასტი-
კე? ჩვენი სულიერი ჩენის თვალწინ
ერთმანეთს სოციკენ ისეთი ღაბრ-
დობით, ისეთი გამეტიება, ასეთი სა-
სტელოსათვის ჩვენი ტრანი კატი სამ-
შობლის მტრისად არ გასწორება.
ანდა სიადნ მძღის ჩვენი დლორ ე-

ბელი სურვილი. გამოსწორება და-
ვიწყლო სხვით და არა ჩვენი თავით?
რატომ ვნებდეთ სხვის ნაკლს და სა-
კუთარს კი არ ვამჩნევთ, რატომ ვნებ-
დავით სხვა ადამიანში მხოლოდ „სა-
ვლეს“ და იმის კი არ ვფიქრობთ,
რომ უფალს ძალუმი „საველი“ აქცე-
ის „აბაღელ“. ცოდვილი — წმიდა-
ნად, ბოროტი — კეთილად. ამპარ-
ტენება ჩვენი ხშირად იქამდე კი
მიღის, რომ ამ გარდაქმნასაც ვერ ვი-
წინებთ; გვემურს, გვიდა, ადამიანი, რო-
მელსაც ჩვენ ასე მკაცრად ვაკირტი-
კნდით, განვიკითხავით, სამუდამოდ
ბოროტი დარჩენს. გვაფიქვდება მაკ-
სოვრის ერთადერთი მთავარი მცენება:
ღვთისა და მოყვასის სიყვარული. ეს
თუ ახლავს კაცს, მაშინ იგი მიმტე-
ვებულად ჩვენი სამშობლო.
მტკეველობამ დაღუბა საქართველო.
ასეთ ბოროტებამ დაკარგულია არა
მარტო ქრისტიანული სული, არამედ
ადამიანურიც, უნდა გავხსოვდეს სტ-
ტევენი წმინდისა მართალი დიდისა: ბო-
როტები ბოროტებით არ ეკურნება,
მას სიყვარულით უწამებ მხოლოდ.
ქრისტესი უნდა რწმუნებ და სიყვა-
რული დღევანდელმა მიმტკევე-
ლობამ“ კი არ დავგვლება, გადავგა-
რინა.

ჩვენი ერის წინაშე დიდი პრობლე-
მები დგას. მდგრადობა რთულ-
დება და უარესდება იმითაც, რომ
ქართველია შირის არ არის თანხი-
ბა, მეტიც, ხშირად მტრობაა, რაც
განსაკუთრებულად გამოიხედება თა-
ნამედროვე პოლიტიკური ცხოვე-
რის ფონზე.

ზავალპარტიულობა შესანიშნავი
და ნამდვილად დემოკრატიული სა-
ხელმწიფოებრივი წყობაა, მაგრამ მას
მოდ უნდა კეთილად გამოყენება; ისეთ
სახელმწიფოებში, სადაც დე-
მოკრატია და პარტიების სიმრავლე
უკვე საუკუნეებით არსებობს, გამო-
მუშავებულია კამათის ეთიკა. ჩვენი
თანამე კი არც იყო და არც არის,
ჩვენი სულიერი და კულტურული
ღონე იმდენად აბაბალია, რომ კამა-
თის დროს გადავიდეთ ერთმანე-
დასა და გავიწყდეთ მტრობა, არ
ვერადობით არც ციკაბას, არც
მკდრას, ჩვენ ვივდე მტრული რომე-
ლები ამბობდნენ: მიყვარებულზე ან
კარგი უნდა თქვა ან არაგვრო. ჩვენი
კი წარმართების ღონეზე ვერ ავ-
დავალბულყარით. ცუდის თქმას არ
ვერადობით, მკედრებს სათლავებშიც
აბარ ვაყენებთ.

დადა და რთ უღროსი თათბის ვერ

არწახელი დღევანდელი ღონე მდგობისა
იმ საბაბით. თითქოს მათ დაღუბეს
საქართველო.

ის კი გვაფიქვდება, რომ XIX-XX
საუკუნეებში ჩვენი ერის ცხოვრება-
ში მომხდარი ფაქტები შედგები იყო
სწორედ ქართველი სულიერი ღონის
დაკნინებისა. სულმოკლეობისა.
ურთიერთმტრობისა... და რომ წინა-
პარათა ეს ნაკლი ჩვენშიცაა; ჩვენც
მოინანი ვართ ამ სიმდაბლისა. თავი
კი უკოდველი გვეგონია საკითხები
ისიცაა, მათ ღვთისა განა ჩვენ უკე-
თისნი ვინებდით? გავუძლებდით
კი იმ წლებს სიმძიმეს?

საერთოდ ჩვენ გვაფიქვდება, რომ
ცოლვა უნდა გვეძლდეს, მაგრამ ცოდ-
ვის ჩამდენი ადამიანი, როგორც
ბოროტისა სიყვარული იარაღი, უნდა
გვიყვარდეს და გვებრძალობდეს. იგი
არ უნდა მოიქცეულით, არამედ უნდა
დავებმართო მას ნაკლის დამძლეული.
მომძის მხოვებას კი სიყვარული უნ-
და ედოს საფუძვლად, თორემ იგი
მოყვასისადმი სიძულვილისა და მტრობ-
ისაში გადაიზრდება და უფრო დიდი
ბოროტების სათავედ ექცევა. ნების-
სიერი პარტიის წევრნი უნდა უპარ-
ტიუში, ხანდაზმულთა თუ ქაბუკში
მტრო კი არა, ჩვენი უნდა დედა, და,
ძმა, მეგობარი უნდა დავინახოთ და
იმ თვალთხედვით უნდა ვიზრუნოთ
ცხოვრებისა გამოსასწორებლად.

ღმერთი თითხე ჩვენგან წმინდ-
ნას სტავთა, რათა მას მიიქეს სიყვა-
რება იყოს მოყვალე ჩვენდამი; და
თუ არ შეგვიძლია მოყვალე ვიყოთ
სიყვარულით, როგორც
კონსტანტინე უფლისა შექვენას, როგორც
ვაიმბობ: „მომიტკევენ ჩვენ თანა-
ნად ჩვენი, ვითარცა ჩვენი მივე-
ტევენთ თანამდებობა მათ ჩვენსა“, გან-
ნა ჩვენ ცოდვით ყოველდღიურად
არ შევუცხვიდეთ ღმერთს? რატომ
ვითხოვთ მისგან ღმობებობა, რო-
ცა ჩვენი უმომბებელი ვართ? და თუ

ახალი ლექსები

ვანო ჩიქვაძე

საქართველო

აღსდგა!

ილია მირას

ერთხელ კიდევ გამაგონე
საუყუნო აღთქმა:
— ქრისტე აღსდგა!
ქრისტე აღსდგა!
საქართველო აღსდგა!

სადაც წაველ,
ყველან შენი
იხედის ხმა დამხვდა:
ქრისტე აღსდგა!
ქრისტე აღსდგა!
საქართველო აღსდგა!

ქეშმარიტად!
ქეშმარიტად!
იმერსა და ამერს,
შემოაინა ტანზე უღვთოდ
დაფლეთილი ღამე.

ჩამოწმინდა სისხლმა ღობრი
დამრძიმებულ თვალებს...
გვიან მივხვდით, სალოცავი
ხატი შეგვიცვალეს.

ღმერთო,
ღმერთო,
შენ მოაკითხე,
იმის გვარს და ჯილაგს,
ვინც „გვიანუა“ გაზაფხულის
სისხლიანი დილა...

ყელზე დანა მომბეჭენია
მე სხვითა და სხვათა.
ჩქარა, კიდევ გამაგონე:
— საქართველო აღსდგა!

ჩქარა, თორემ ჩამაოქებეს,
დარბეული ვუღო.
საფლავში ნუ ჩამაყარებ,
უკანასკნელ სურვილს.

გააგონე მტერ-მოყვარეს,
მოსკოვსა და ბაღდადს:
— ქრისტე აღსდგა!
ქეშმარიტად!
საქართველო აღსდგა!

სონა ადვიშვილი

შენი თავი მიცოცხლე

მეც გიმღერებ ყოველ ღღე
ჩემს საყვარელ სიმღერებს,
აფეთქების ძაბვით
შემოვყვები იმერეთს.

მერე შენთან ჩამოვალ,
გადავტურავ ცხენისწყალს,
შენი მეკვლე ვიქები
ყოველ ახალ წელიწადს.

შენ თუ ახლოს მეყოლე
ვიამყებ ამითაც,
მარტო ღვთის ანაბარა
ვერ დავტოვებ წამითაც.

ხელის გულზე დავიკვამ,
ვერას გავნას სიცოცხლე,
ციდან ცაზე ჩიტვით
აღმა-დაღმა იფრინე.

შენი თავი მიცოცხლე
დიდხანს, ჩემო მშვენიერა,
სანამ არ მოგვწყინდება
ერთმანეთის ფერება.

არ ვმეფურო მისზე

ცოდვით სასვე ძველი ხანა
გაფრინდება ფუჟე,
შენთან ვატარებულ დღეებს
აღარ ენადვობ უკვე.

სხვაზე მეტი საყვარულით
გამისხნებ შემდეგ,
როგორც ადრე, ჩემს მოსისხლეს
ქელს არ ვუხრი დღემდე.

სული კბილით მიჭირავს და
მარტობას ვითმენ,
ღმერთმა ნუ ქნას, მაგრამ მინც,
არ გახსოვარ იქნებ.

არ გეწყინოს, რაც დაგაბრდი,
თუ ვერ შეგისრულიე,
ზოგჯერ მინც, თავი ჩემო,
გავიწყდები თურმე.

თვითონ ჩემზე ვკარგავ იმედს,
არ ვემდური ვისმე,
ნახევარი საუღუენ
პირფერობას ვისმენ.

ღმერთო, მაპატიე

უგემური წლები,
გვალე, ვერ დავთვალე,
ეს წუთისოფელი,
ისე გავატარე...

რა ხანია გულზე
ახსნილი მაქვს რიდე
ფათერაკებს აწი
მიაცე მომარადე.

თუ ვერ შეგისხნე,
ჩემს თავს თუ ვერ ვძლიე,
ღმერთო, შემიხდე და
ღმერთო, მაპატიე.

რთულია და მარტივი

სიცოცხლეში ჩემს სიმართლეს
დავებები პირველი,
სულ ფხვანავებ მოვიარე
ამერი და იმერი.

დაკარგული გულის სიბორო
ვერ მოვნახე მცირელი,
როგორც ადრე ბავშვობაში
არ მაქვს შენი იმელი.

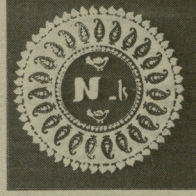
ამდენი ხნის გულის დარდი,
ჯერაც ვერ მოვიცილე,
შენს გარდა ამ ქვეყანაზე
სხვაც ბევრი მყავს მოცილე.

ოღოთვანე ეს ცნობერება,
აჭრილა კარტვიით,
ზოგისათვის რთულია და,
ზოგისათვის მარტივი.

გამისხანება ოღას...

დაკარგულზე გული მინც
ნაღვლიანად გოდებს,
უფრო მომესაკლისები
გამისხნებ ოღეს.

სონა ადვიშვილი

გამოცემლობა „გრანა“ დას-
ტამა ხოზე ადვიშვილის ლექსე-
ბას კრებული „N.I.“
ახალ გამოცემაში თავმოყრილია
ბოლოდროს შექმნილი ლექსები,
რომელშიც პოეტი ხობას ახანს
საქართველოს მუნებას, ისტორი-
ას, კრებულში დიდი ადგილი აქვს
ღაბობილი სატრფიალო ღირი-
კას.

გაღმორჩინდი ბუდიდან და
ღამიმშვენი მხარი,
ადამის ტომს არ მოაკლო
ბარაქა და ხვავი.

ერთი ასად გამიმრავლე,
ქართველების მოღვმა,
მარტო კაცი ცალკე თურმე
არის მინც ცოდვა.

რა თქმა უნდა, კენცს ყოველთვის
მირჩევნია ლუწი,
ეხლა უფრო მენატრები,
ვიდრე ადრე, უწინ.

ისა ვინცხვრავ დღემდე

თავჩაქნდრული დავდივარ ჩემთვის,
საწყალ თავს ვეღარ ვუცლი,
უმაღლური ვარ გაჩენის დღიდან
სიკვდილზე მწყდება გული.

მარადიული ცეცხლი ანთია
ყველა ქართველში ხსოვნის,
მტყუანი კაცის როლი ვიამაშობ
მადლიერი ვარ ყოვლის.

რაც თავი მასხოვს, ბედს არ ვემდური,
სიმილზე მყოფნის მცირე,
სიკეთი სახვე ჩემს საყვარულში,
ექვს ვერ შეიტანს ვინმე.

ვფიცავარ შენს თავს, ჩემო თონა,
ჩემს სიმართლეში მენდე,
ჩემნით სიტყვა არ გამოიტხია,
ისე ვინცხვრე დღემდე.

ღვინი ჰაჰანიშვილი

ბანაძარბაზ ბაგვშვილისათვის

შარდამის იმით

ავტობიოგრაფია

ლზიპია

მე აქლები ვარ,
მიეუყვები უდაბნოს
ბილიკს...
და მტკიცე კუზი,
სიმარტოვით
გადავსებულე.

აღბათ მეც ღმერთის
ნაწილი ვარ,
ყოვლისმომცველის,
თორემ სამყარო
სულში როგორ ჩამეტეოდა.

დალილი-დაქანტულ
აღმიანებს,
მათ ვისაც ფრენი
აღარ შეუძლიათ,
კი არ მარხავენ...
მიწას აყრიან,
რომ ქარიშხლებმა
არ გაიტაცონ.

რა ტკბილი იყო
ის შემოდგომა,
წვიმილისაგან დამძიმებულ,
აწეწილი ფოთლებს
ჩვენს რომ გავხლიდა,
ასლა აღარ წვიმს,
მხოლოდ სევდა თუ
გამოგვრთყვას
მოგონებათა ლურჯი
სახლდან.

